భయాంధ్రప్రదేశ్

గత నెల రోజులుగా బిగపట్టుకున్న అసహనాన్ని ఈ సభాధ్యక్షులు, సంస్థ అధ్యక్షులు కూడ ఇవ్వాళ వ్యక్తం చేశారు. నిజంగానే నా స్థితీ అదే. భరించలేని, సహించలేనటువంటి ఒక స్థితిని నెల రోజులుగా గమనిస్తూ వస్తున్నాను. మానవ హక్కుల వేదిక మహాసభకు దీన్ని అన్వయించుకోవాలంటే, భయం రాజ్యం చేసే చోట హక్కులసాధన అనేది సాధ్యంకాదు. సమాజం భయపడుతూ ఉంటే, నిజం చెప్పటానికి భయపడుతూ ఉంటే, అబద్ధాన్ని అబద్ధం అనడానికి భయపడుతూ ఉంటే ఏ హక్కులు సాధించుకుంటాం?..

దళితులుగానివ్వండి, కార్మికులుగానివ్వండి, ఉద్యోగులుగానివ్వండి, ఎవరైనా గానివ్వండి, సత్యాన్ని సత్యం అనగలగాల, అసత్యాన్ని అసత్యం అనగలగాల. నాకిది న్యాయం అనిపిస్తోందని నిర్భయంగా చెప్పగలగాల. అది సాధ్యంగాని చోట హక్కులు అనే మాటకు అర్థం ఉండదు. ఈ రాష్ట్రాన్ని భయం ఏలుతూ ఉంది. ఆ భయం నుంచి ఈ రాష్ట్రం బయటపడలేదు. పడింది అని మనం ఎప్పుడైనా ఒకవేళ అనుకున్నా రాజశేఖర రెడ్డి మరణం తరువాత జరుగుతున్నటువంటి పరిణామాలు ఈ భయాలు మరింత స్పష్టంగా మన ముందుంచాయి.

ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన వ్యక్తి తన కుర్చీలో కూర్చోలేదు. ధైర్యం చాలడం లేదు. డేట్ ఇచ్చినాడు, కూర్చొంటానని. నాకేమీ నమ్మకం లేదు. అక్టోబరు 5న, ఏదో ఓ కారణంగా వాయిదా వెయ్యొచ్చు. తన తోటి మంత్రులు పని చెయ్యకపోతే, ఎందుకు పని చేయడం లేదని వాళ్ళ నడగకుండా, ‘‘ఏం? మంత్రి ప్రతిరోజూ సంతకం చేయాలా సెక్రెటేరియట్‌లో కూర్చొని?’’ అని వాళ్ళ తరఫున ఆయనే జవాబు చెప్తున్నాడు.

అడగటానికి ఆయనకు భయం.

రాజశేఖరరెడ్డి చనిపోయినాక, రాష్ట్రంలో ఎవరో అన్నారంట - ప్రతి పెద్ద ఆసుపత్రిలోను రోజుకో ఇరవై అయిదు, ముప్పైఅయిదు మంది గుండె పోటుతో వస్తుంటారు, చని పోతుంటారు, కొందరు మళ్ళీ ఇంటికి పోతుంటారు. ఇవన్నీ కూడా ఆ చావుకు సంబంధించిన మరణాలే అని బుకాయిస్తున్నారని ఆంగ్ల మీడియా మనకు చెప్పవలసివచ్చింది. ఇక్కడ మీడియాకు ధైర్యం చాలడం లేదు, ఇక్కడ వ్యాఖ్యాతలకు ధైర్యం చాలడంలేదు. అన్నిటినీ తీవ్రంగా విమర్శించే వ్యాఖ్యాతలుగా టీ.వి.లో కనిపించినటువంటి మహానుభావులు - పేర్లు చెప్పొద్దు, బాగుండదు - వాళ్ళకి సాధ్యంకాదు.

ఎటువంటి సమాజంలో జీవిస్తున్నాం మనం? ఈ సాధ్యం కాకపోవడం, నిజాన్ని నిజం అనలేకపోవడం - కొందరిలో భయం కావచ్చు, కొందరిలో అవకాశవాదం కావచ్చు, రెండూ - కూడా ప్రజాస్వామ్యానికి వినాశకరమే. ఎందుకంటే, నిజాయితీ లేకపోతే - భయం ఉన్నా నిజాయితీ ఉండదు, అవకాశమున్నా నిజాయితీ ఉండదు, నిజాయితీ లేకపోతే ప్రజాస్వామ్యముండదు. హక్కుల సాధన సాధ్యం కాదు. ఇటువంటి సమాజంలో బ్రతుకు తున్నాం మనం అనే ఓ సిగ్గుపడే పరిస్థితి. బుర్ర రాములు అననే అన్నాడు - వాస్తవానికి నెల రోజులుగా ఇంతటి దౌర్భాగ్యపు పరిస్థితులలో మనమున్నామని. అరే గమనించలేదే మనం అని మనకు మనమే చెప్పుకోవలసి వస్తున్నది. ఎట్లా దీన్నించి బయట పడాలా అనే ప్రశ్న వేసుకోవలసి వస్తున్నది.

హైదరాబాదులో బ్రతికిన వాళ్ళకు ఓ జ్ఞాపకం తప్పనిసరిగా వస్తుంది. ఇవ్వాళ జగన్‌మోహన్ రెడ్డిని ముఖ్యమంత్రిని చెయ్యకపోతే ఇది జేస్తాం అదిజేస్తామని అనడం, ఇక్కడా అక్కడా దౌర్జన్యానికి పాల్పడటం చూస్తూ ఉంటే, హైదరాబాద్ నివాసులమైన మాకు 1992 జ్ఞాపకం వస్తోంది. ఒక ముఖ్యమంత్రిని దించి మరొకరిని ఎక్కించడానికి పీకలు కోసిన ఆ మారణకాండ జ్ఞాపకం వస్తోంది. తండ్రి పీకలు కోసి ఆరోజు ముఖ్యమంత్రులను మార్చాడు, ఇప్పుడు కొడుకు అదే పని చేస్తాడా అన్న భయం. బయట వాళ్ళకు, మీకిది అతిశయోక్తిగా అనిపియ్యవచ్చు. హైదరాబాదులో బ్రతికిన వాళ్ళకు, చూసిన వాళ్ళకు, ఆ ఘటన కాలంలో అక్కడ జీవించిన వాళ్ళకు సహజంగా వచ్చేటటువంటి సందేహం ఇది. ఈ విషయాలన్నీ కూడా ఎందుకు అనలేక పోతున్నారు, ఎందుకు మాట్లాడలేక పోతున్నాం?

ఈ జాతి హక్కుల సాధనకు యోగ్యమైన జాతేనా? అసలు ప్రజాస్వామ్యానికి అర్హతున్న జాతేనా ఈ తెలుగుజాతి? విమర్శకులుగా, మేధావులుగా, ప్రగతిశీల

వ్యక్తులుగా పేరుబడ్డవాళ్ళు, భయం లోపల తమ అవకాశాలు వెతుక్కుంటూ, దౌర్జన్యం లోపల తమకు అవకాశాలు వెతుక్కుంటూపోతూ ఉంటే, ఈ జాతి భవిష్యత్తు ఏమిటి? మేధావులు, బుద్ధిజీవుల పాత్రను ఎక్కువగా అంచనా వేయనక్కరలేదుగాని, నిజాయితీ గల బుద్ధి జీవులు ఉండటమనేది సమాజం పురోగతికి ఒక అవసరమైన విషయం - వాళ్ళ చేతుల్లో అంతా లేకపోయినా కూడా. నిజాయితీ ఉన్న బుద్ధి జీవులు లేరా ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో, ఈ తెలుగు జాతిలో? ఎంత బాధాకరమైన పరిస్థితి.

భయం సంగతి పోనివ్వండి, రాజశేఖరరెడ్డి పథకాలలో భాగంగా ఇందిరమ్మ ఇల్లొచ్చినటువంటి ఒక బీదవాడు ఆయన చనిపోయాడని ఏడిస్తే నేను అర్థం చేసుకుంటాను- తనకి తెలిసింది అంతే ప్రపంచం, అంతకంటే సమగ్రమైన స్పందన తనకు సాధ్యంకాదు, ఆ సమాచారం లేదు, ఆ విశదీకరణ తెలియదు. చాలాకాలం జబ్బు నయం కానివాడు ఆరోగ్యశ్రీ పథకం వల్ల రోగం నయమయితే ఆ వ్యక్తి అయ్యో రాజశేఖరరెడ్డి చనిపోయాడని ఏడిస్తే అంతకన్నా సమగ్రమైనటువంటి విశ్లేషణలో అంతర్భాగంగా దానిని చూడటం ఆ వ్యక్తికి సాధ్యం కాదని నేను అర్థం చేసుకుంటాను. కాని దేన్నైనా ఒక మొత్తంలో భాగంగా చూడాలి. మొత్తంలో భాగంగానే ఆ భాగానికీ అర్థముంటుంది, మొత్తానికీ అర్థముంటుంది అని విశ్లేషించు కునేటటువంటి ప్రగతిశీల సంప్రదాయమున్న ఈ రాష్ట్రంలో, ఈ సంక్షేమ చర్యలు, అన్నీ సంక్షేమ చర్యలేనా అనే ప్రశ్న వేసుకోవచ్చు! కొన్ని అవును, కొన్ని కాదు, కొన్ని ఆయనవి కానేకాదు. అదట్లాగుంచి, ఏమి తీసుకుని ఏమిస్తున్నారు? ఇవి ఇవ్వటానికి ఏం తీసుకొంటు న్నారు, ఏమి గుంజుకొని చేతిలో కొంత పెడుతున్నారు, ఎంత గుంజుకొంటూ ఎంత పెడుతున్నారు అనే ప్రశ్నలు వేసుకుంటే తప్ప ఈ మొత్తం అర్థం కాదు, దాంట్లో భాగం అర్థం కాదు, ఆ సంక్షేమం అర్థం కాదు.

ఈ ప్రాథమిక విశ్లేషణ, వివేచన కూడా చేయలేకపోతున్నారు. అంటే అది భయమైనా, అది అవకాశవాదమైనా, ఏదో పొందుదామనే టటువంటి ఆకాంక్ష అయినా, దౌర్జన్యానికి భయపడి నోరు మూసుకునే పరిస్థితి అయినా చాలా బాధాకరం. ఎక్కడనుంచి వస్తున్నాయి ఇవన్నీకూడా? ఎందుకు అకస్మాత్తుగా ఈ పది పదిహేను సంవత్సరాలలోనే కోట్లాది రూపాయలు దీనికి దానికి మరొకదానికి పేదవాళ్లకు ఇస్తున్నారు? కొందరు ఇంకా ఎక్కువ ఇస్తామంటున్నారు. ప్రతిపక్షనాయకుడు గారైతే ఫ్రీగా డబ్బులే ఇస్తాను, నగదు బదిలీ అన్నాడు. ఏమిటి దీని వెనకాల ఉన్నటువంటిది? ఆయన గెలిచుంటే ఇచ్చేవాడే, అంతా కాకపోయినా కొంతైనా ఇచ్చుండేవాడు.

ఇవ్వాళగాకపోతే రేపైనా. ఈ దాతృత్వం వెనకాల, ఈ సంక్షేమం వెనకాల ఉన్నటువంటి ఒక టోటాలిటీ ఏమిటి? ఆ మొత్తం ఏమిటి?

నరసింహారెడ్డిగారు పొద్దున చెప్పారు - ప్రపంచీకరణలో భారతదేశం భాగం అయిన తరవాత మిగులు చాలాపెరిగిందని. ఆయన విదేశీ మారకద్రవ్య మిగులు గురించి మాట్లాడుతూ బ్రెజిల్, రష్యా, ఇండియా, చైనా (BRIC అంటారు) విపరీతంగా మిగులు సాధించుకున్నాయి ప్రపంచీకరణలో భాగం అయిన తరవాత అని చెప్పారు. ఆ మిగులు విదేశీ మారకద్రవ్యంలోనూ ఉంది, దేశం లోపల కన్సాలిడేటెడ్ ఫండ్‌లోనూ ఉంది. ఆ మిగులు నుంచి ఇవ్వగలుగుతున్నారు, చెయ్యగలుగుతున్నారు. ఆ మిగులు నుంచే అనేక సంక్షేమ పథకాలు అమలు చేయగలుగుతున్నారు. కానీ ఆ మిగులు పొందడానికి, ఆ ప్రపంచీకరణ అమలు చేయడానికి ఎంత లాక్కొంటున్నారు అదే ప్రజానీకం నుంచి? ఏమేమి గుంజుకుంటున్నారు అదే ప్రజానీకం నుంచి? ఒక హక్కుగా, ఒక పాలనా బాధ్యతగా ఈ ప్రజానీకానికి ఇవ్వవలసినటువంటి విద్యగాని, వైద్యంగాని, రోడ్లుగాని, రవాణా సదుపాయాలు గాని, వీటిమీద పెట్టవలసిన ఖర్చంతాకూడా ఆపేసి, తగ్గించేసి, కార్పొరేట్ పెట్టుబడి కోసం ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ మీద ఖర్చు పెట్టుకొంటూ పోతున్నారు. వైద్య వ్యవస్థ ఎట్లా నాశనమయ్యింది? విద్యావ్యవస్థ ఎట్లా నాశనమయ్యింది, రవాణా వ్యవస్థ ఎట్లా నాశనమయ్యింది? ఆ డబ్బంతా ఎక్కడికి పోయింది? ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్‌కి పోయింది, కార్పొరేట్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్‌కు పోయింది. అది మనం చూస్తూనే ఉన్నాం.

ప్రజానీకానికి నిత్య జీవితంలో జీవనం కల్పించే ప్రకృతి వనరులు - భూమి, నీళ్లు, అడవులు, గాలి. ఈ రాష్ట్రంలో వాళ్ల నుంచి 2 లక్షల ఎకరాలు గుంజుకొని, ఈ కార్పొరేట్ సెక్టార్‌కు ఇవ్వబడుతున్నాయి, ఇవ్వబడ్డాయి. అవంతా తీసేసుకొని, ఆ కార్పొరేట్ కంపెనీలకు ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ తయారుచేసి, సదుపాయాలు తయారుచేసి, వాటిని ఆహ్వానించి, ఆ పెట్టుబడుల నుంచి వచ్చిన గ్రోత్‌రేట్ నుంచి సంక్షేమం ఇస్తే, ఆ మొత్తంలో భాగంగా దాన్ని చూసినప్పుడు ఈ సంక్షేమానికి అర్థమేమిటి?

చూడలేకపోతున్నావా నువ్వు? ఎందుకు చూడలేకపోతున్నావు? ఆ దృష్టి నీకు ఎందుకు లేకుండా పోయింది? ప్రగతిశీలవాదులు, అభ్యుదయవాదులు, విశ్లేషణా చాతుర్యం ఉన్నవాళ్లు అని పేరుపొందిన వాళ్లు కూడా ఎందుకు చూడలేకపోతున్నారు? నేను అవకాశవాదమే అనుకుంటున్నాను. అందుకే బుద్ధిజీవులంటే, తెలుగు

బుద్ధిజీవులంటే, ఇవ్వాళ సిగ్గుపడు తున్నాను. బహిరంగంగా ప్రకటిస్తున్నాను - తెలుగు జాతి బుద్ధిజీవులపట్ల నేను సిగ్గుపడు తున్నాను.

నరసింహారెడ్డిగారు విశ్లేషించి చెప్పుకుంటూ వచ్చారు. పొద్దున మాట్లాడుతూ ఆయన ఒక మాట అన్నారు. మనం హక్కుల గురించి ఎన్ని కోణాలనుంచి మాట్లాడినా, ఏమేమి చెయ్యవచ్చు, ఏ విధంగా మనుషుల మధ్య సౌభ్రాతృత్వాన్ని గాని, స్నేహ సహకారాలను గాని పెంపొందించవచ్చు, ఏ విధంగా పరస్పర సహనం పెంపొందించు కోవచ్చు మతాలు కులాలు వీటిపట్ల - అని ఎన్ని మాట్లాడుకున్నా - ప్రపంచీకరణ, నయా ఉదారవాద పాలనా విధానాలు, ఆర్థిక విధానాలు, వాటి ఫలితంగా భౌతిక వనరుల పంపిణీ, వనరుల వినియోగం, దాన్నించి వచ్చే ఫలాల పంపిణీ వాటిని ఏంజేస్తున్నారు అని చూడకపోతే, మనం జేసే మిగిలిన పనులన్నీ కూడా అపరిపూర్ణంగా ఉంటాయి. సంపూర్ణంగా ఉండవు. దానిమీద తీవ్రమైన విమర్శ పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. దృష్టి పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. అవన్నీ మర్చిపోతే ఎట్లా? తెలియక కాదు, నరసింహారెడ్డిగారి మాటలు ఇదే మనుషులు గతంలో వినకా కాదు. చాలా బాధాకరమైన పరిస్థితి.

భయం నుంచి బయటపడి ధైర్యంగా ఆత్మస్థైర్యంతో మాట్లాడేటటువంటి ఆ ప్రజాస్వామిక విలువను కాపాడుకోవటం కూడా చాలా ముఖ్యమైన పనైపోయింది ఇవ్వాళ మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో.

ఆత్మస్థైర్యం, ధైర్యం, నిర్భీతి - ఈ ప్రజాస్వామిక విలువలు, ఇవి లేకపోతే మనం హక్కులకోసం కొట్లాడటమనేది సాధ్యమయ్యే పనికాదు. అది చెప్పటం అవసరమని నేనను కుంటున్నాను.

రెండు విషయాలు రేపు మా మహాసభల సందర్భంగా తీర్మానాలుగా రాబోతాయి. క్లుప్తంగా వివరించి ముగిస్తాను. ఒకటి ఇవ్వాళ ఈ కరువనేది ఒక తీవ్రమైన సమస్యగా చూస్తున్నాం మన రాష్ట్రంలో. పర్యావరణ మార్పులు గురించి మాట్లాడేవాళ్లు ఒక కారణం చెపుతారు, కరువును ఎందుకు పట్టించుకోరూ అని అంటే - ప్రతి సంవత్సరం ఒకే రకంగా ఉండదు. వాస్తవానికి పర్యావరణ విధ్వంసం ఏదైతే జరుగుతూఉందో, దాని పర్యవసానంగానే, ఋతుపవనాలు మారడమనేది, సకాలంలో వర్షాలు రాకపోవడం, ఒకసారి అతిగా రావడం, ఒకసారి తక్కువగా రావడం జరుగుతూ ఉంటుంది. అయితే ఒక పద్ధతి ప్రకారం తగ్గుతూ పోతూ ఉంటే గుర్తుంటుంది గాని, అట్లుండదు.

అప్పుడప్పుడు వస్తుంది, అప్పుడప్పుడు రాదు కాబట్టి మర్చిపోతుంటాం. మళ్లీ మళ్లీ జ్ఞాపకం చేసుకుంటూంటాం. మనకు గత నాలుగు సంవత్సరాలు వర్షాలు పడుతున్నాయి కాబట్టి మరిచిపోయాం. కాని ఇవాళ మళ్ళీ అందరూ అంటూ ఉన్నారు - ఏమవుతోంది, వర్షాలు లేకపోవడం, అకాల వర్షాలు రావడం ఏమిటి ఇది అని. ఇవన్నీ అట్లా ఉండనివ్వండి. వాస్తవంగా కరువు తీవ్రంగా ఉంది. నిన్న మొన్న పడ్డ వర్షాలు, పడుతున్న వర్షాలు తాగునీటికి, పశుగ్రాసానికైతే ఉపయోగ పడతాయేమో గాని, ఒక పంటైతే చాలా వరకు పోయినట్టే.

హక్కుల సంఘంగా మేము వేసుకున్న ప్రశ్న సమాజం వెయ్యాలని కోరుతున్న ప్రశ్న ఏమిటి అనంటే - తరచుగా పదేపదే అన్ని ప్రాంతాలలో కరువులొచ్చే ఈ భారతదేశంలో కరువు వచ్చినప్పుడు ఒక హక్కుగా మాకిది కావాలి, ఇది జరగాలి, ఇది చెయ్యాలి అని అడిగే పరిస్థితి ఎందుకు లేదు? ఎందుకు ప్రభుత్వాలు, ఎందుకు బ్యాంకులు రుణమాఫీ పథకాలు ప్రకటించలేదింకా? ప్రకటించండి. విత్తనాలు ఎందుకు ఇవ్వడం లేదు? ఆలస్యంగా పడినటువంటి వర్షాలకు తగినటువంటి విత్తనాలు ఇంకా మాకు ఎందుకు సరఫరా చెయ్యడం లేదు? చెయ్యండి. అన్నీ కూడా ప్రభుత్వం యొక్క దయాదాక్షిణ్యాలు, ప్రభుత్వం యొక్క విచక్షణ, ప్రభుత్వం యొక్క నిర్ణయాలు, పాలసీలు వాటిపై ఎందుకు ఆధారపడాలి? ఒక హక్కుగా మనకు ఎందుకు లేదు?

ఇవ్వాళ డిమాండ్ చేయవలసింది - కరువంటూ వచ్చినప్పుడు కరువులో చిక్కుకున్న ప్రజానీకానికి, వారి పశువులకు, వారి కుటుంబాలకు, వారి భూములకు ఏవైతే అవసరమో, అవన్నీ కూడా, హక్కులుగా వాటిని క్రోడీకరించడం జరగాలి. హక్కులుగా అందే విధంగా ఉండాలి. అప్పుడున్న బ్రిటిష్ కాలంలో ఓ కరువు మాన్యువల్ ఉండేదట. అవన్నీ కూడా ప్రభుత్వాలు వీలైతే అమలు చేస్తాయి లేకపోతే లేదు అనే పద్ధతిలో ఉంటాయి. అట్లాగాకుండా ఒక చట్టపరమైనటువంటి, కరువు సంబంధమయిన హక్కుల క్రోడీకరణ జరగాలి. ఆ హక్కుల క్రోడీకరణ అనేది శాసనరూపం తీసుకోవాలి. అది తప్పనిసరిగా అమలు కావాలి. అమలు కాకపోతే కోర్టుకు పొయ్యో, కొట్లాడో - చట్టమంటూ ఉంటే దాన్ని అతిక్రమించిన అధికారిని శిక్షించేటటువంటి ఒక క్రిమినల్ ప్రొవిజన్ కూడా దానిలో తప్పనిసరిగా ఉండాలి. క్రోడీకరించబడ్డ ఆ కరువు చట్టానికి సంబంధించినటువంటి అంశాలు అమలు చేయకపోతే ఆ కలెక్టర్‌నుగాని, ఆ తహశీల్దారును గాని జైలుకు పంపేటటువంటి చట్టముండాలి అనే డిమాండ్ బలంగా ముందుకు రావలసిన అవసరం ఉంది. దానిలో

ఏఏ అంశాలు ఉండాలి అనేది ఒకే రకంగా ఉండదు - ఎందుకంటే అది ప్రాంతాలవారీగా ఉంటుంది.

కొన్ని ప్రాంతాలలో ఒకరకమైన దానికి ఎక్కువ అవసరముంటుంది. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఇంకొకటి అంతకంటే ఎక్కువ అవసరం ఉంటుంది కాబట్టి, మనం మాట్లాడుకొని ఆ క్రోడీకరణ అనేది చేసుకోవచ్చు. ఇదొక డిమాండ్‌గా ముందుకు రావాలని మానవహక్కుల వేదిక భావిస్తోంది. ఆ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడ్తాం. రేపు మా మహాసభలో చర్చగా అది అందరి ముందుకు వస్తుంది. మీ అందరి సహకారం కోరుతున్నాం. ముఖ్యంగా ఆహ్వాన సంఘంలో ఉన్నవాళ్ళు ఎక్కువ భాగం వ్యవసాయానికి సంబంధం ఉన్నవాళ్ళుగా ఈ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు కాబట్టి మా వంతుగా ఈ చర్చ పెడతాం. రెండవది తరచుగా పత్రికలలో వస్తోంది. చిదంబరంగారు హోంమంత్రి అయినప్పటినించి జార్ఖండ్, ఒరిస్సా, పశ్చిమబెంగాల్, లాల్‌గఢ్ - ఈ ప్రాంతాలలో మావోయిస్టులను బలప్రయోగంతో ఏరివేస్తాం, పారామిలటరీని దించేస్తాం అని పదే పదే మాట్లాడటం.

మన గ్రేహౌండ్స్ నమూనాలో CRPF కు అనుబంధంగా కోబ్రా అనే ఒక యాంటీ గెరిల్లా ఫోర్స్‌ను తయారుచేసి వాళ్ళిప్పటికే దించారు. మావోయిజం మంచిదా చెడ్డదా, మావోయిస్టుల చర్యలన్నీ మంచివా, చెడ్డవా అని రకరకాల అభిప్రాయాలు ఉంటాయిగాని, ఇక్కడ సమస్య అది కాదు, వాళ్ళను ఏరివేయడం అనేది. వాళ్ళ రాజకీయాల తప్పుఒప్పులతో నిమిత్తం లేకుండా మనం డిమాండ్ చేయాల్సింది ఒకటి ఉంది, వాళ్ళకు పునాది ఉంది, అక్కడ ఉండే ఆదివాసీ ప్రజానీకం మద్దతు ఉంది, ఇటువంటి పని ఆ ప్రజానీకానికి విపరీతమైన హానిచేసేటటువంటి దవుతుంది. అటువంటి పని ప్రభుత్వం పెట్టుకోడానికి వీలులేదు. ఆ పారామిలటరీ బలగాలను వెనక్కు తీసుకోవాలి అనే డిమాండ్ తప్పనిసరిగా రావాలి.

అలా అని మావోయిస్టుల గురించి అనకుండా ఏముండం. ఎందుకంటే వాళ్ళు కూడా - మీరు పత్రికలలో చూస్తూనేవున్నారు, వాళ్ళ వ్యాఖ్యలు, వాళ్ళు ఇస్తున్న ఇంటర్వ్యూలు, తొడగొట్టి సవాలు చేసే పద్ధతి, రారా చూసుకొందాం అని మామూలుగా బజారులో మాట్లాడు కుంటారే ఆ రకమైనటువంటి భాష. ఇది మరి కొంత మర్యాద పూర్వకమైన భాష అయితే కావచ్చు. కాని హింసాత్మకతను లేకపోతే యుద్ధవాతావరణాన్ని పెంచే పద్ధతిలో వాళ్ళు కూడా వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. మాట్లాడు తున్నారు. ఆ మాటలు వారు మానుకోవాలి. అలాగే ప్రభుత్వం పారామిలటరీని దించుతాననే నిర్ణయాన్ని

తప్పనిసరిగా వెనక్కు తీసుకోవాలి అనే డిమాండ్ పెడతాం. అది కూడా తీర్మానంగా చేస్తాము. దీనికుండేటటువంటి సమస్యలు మాకు తెలుసు. ఎందుకంటే ఒక నెల కిందట, ఢిల్లీలో కొంతమంది మా మిత్రులులాంటి మేధావులు దీనికి స్పందించి ఒక మీటింగ్ పెట్టి, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కాల్పుల విరమణ గురించి, చర్చల గురించి, రాజకీయ పరిష్కారం గురించి ఒక ప్రయత్నం జరిగింది కదా, వాటి గురించి మాకు చెప్పండి అంటే, పోయి మాట్లాడటం జరిగింది. ఒక మాట అన్నాం వాళ్ళతో, ఆషామాషీగా జరగలేదు ఇక్కడ. పౌరస్పందన వేదిక వాళ్లు ఐదు సంవత్సరాలు వీళ్లను కలిసి, వాళ్లను కలిసి, మళ్లీ వీళ్లను కలిసి, మళ్ళా వాళ్లను కలిసి సంబంధిత ప్రాంతాలలో మీటింగులు పెట్టి ప్రజాభి ప్రాయాలను ఆహ్వానించి, కొన్ని దినపత్రికలు ప్రజలనుంచి స్పందన ఆహ్వానించి, ప్రజాభి ప్రాయాన్ని బలంగా రూపొందించిన తరువాతనే వీళ్లూ వాళ్లూ ఇద్దరూ కూడా సరే అని ఒప్పుకొని ఒక ఆరు నెలలపాటు కాల్పుల విరమణ చేయించగలిగారు. అంత చేసినా నిష్ఫలమైన చర్చలు జరిగాయి. మావోయిస్టుల్లో తప్పులు ఉంటే ఉండవచ్చు, కాని ప్రభుత్వం ఉద్దేశపూర్వకంగా ఆ చర్చల నుంచి వెనక్కిపోయింది. రాజశేఖరరెడ్డి ప్రభుత్వం - పేరు చెప్పి చెప్పాలి - రాజశేఖరరెడ్డి ప్రభుత్వం ఉద్దేశపూర్వకంగా చర్చల నుంచి వెనక్కిపోవడం వల్లనే ఆ కాల్పుల విరమణ గూడా ఆగిపోయింది, చర్చలు ఆగిపోయాయి. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ అనుభవం.

ఇవ్వాళ మీరు ఇదే ప్రయత్నాన్ని మధ్యభారతంలో చెయ్యదల్చుకుంటే మరింత కష్టం. ఎందుకంటే శ్రీలంకలో ఎల్.టి.టి.ఇ.ని సైనికులు అణిచివేసిన తర్వాత, ఇక రాజకీయ పరిష్కారాలు అక్కర్లేదు, ఏరివేస్తాం అనే ఒక ధీమా ఈ ప్రాంతాలలోని అన్ని ప్రభుత్వాలకు వచ్చివుంది. మన వాళ్లు అదే రకంగా ఆలోచిస్తున్నారు.

వాళ్లు కూడా, మావోయిస్టులు కూడా, రాజకీయ చర్చల వల్ల నష్టపోయాం ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో కాబట్టి మాకూ వద్దని అంటున్నారు. అందుకే ఒక బలమైన ప్రయత్నం రెండువైపులా కూడా అవసరం. లేకపోతే సాధ్యం కాదు అని చెప్పటం జరిగింది. అయినప్పటికీ ఒక సిటిజన్స్ కమిటీ ఫర్ పీస్ అనేది ఏర్పడి దాంట్లో మానవ హక్కుల వేదిక భాగమయ్యింది.

ఈ ప్రయత్నం చేస్తాం మా వైపునుంచి. ఆ కార్యక్రమాన్ని కూడా ప్రజల ముందు పెడతాం - మధ్యభారత ఆదివాసీ ప్రాంతాలలో దింపినటువంటి పారామిలిటరీని వెనక్కు తీసుకోవాలి, మావోయిస్టులు కూడా సంయమనం పాటిస్తూ ఈ ప్రయత్నానికి సహకరించాలనే డిమాండ్‌తో.

ఈ రెండూ కూడా రేపు ముఖ్యమైన అనేక ఇతర తీర్మానాలతో పాటు ఉంటాయి. వాటితో మళ్లీ మీ ముందుకు వస్తాం.

ఈ 11 సంవత్సరాలుగా మానవ హక్కుల వేదిక నిర్వహిస్తున్నటువంటి కార్యక్రమాలు చాలామందికి స్పష్టంగా అర్థమై ఉంటాయి. ఒకనాడు పోలీసు అత్యాచారాలు, చిత్రహింసలు, ఎన్‌కౌంటర్లు వాటితో మొదలయి, క్రమంగా విస్తరించుకుంటూ వస్తూ ఈ స్థాయిని అందుకొంది. ఆచరణలో ఆ వైశాల్యాన్ని కూడా అందుకోవాలంటే సమయం పడుతుంది. చాలా శ్రమ పడుతుంది.

ఆ శ్రమ దిశగా, ఆ సమయాన్ని మాకు మేము కల్పించుకుంటూ, మీ నుంచి కోరుతూ, మరింత ఎక్కువమంది ముందుకొచ్చి తమ సమయాన్ని మా సమయానికి జోడిస్తే, ఎక్కువ సమయం అందరికీ లభ్యమవుతుంది అన్న ఆశని కూడా, ఆ కోరికను కూడ వ్యక్తం చేస్తూ ఈ సంస్థ ముందుకుపోతుంది. దీనికి ఇక్కడున్న మా మిత్రులు ఇచ్చిన సహాయ సహకారాలకు ధన్యవాదములు తెలియజేస్తూ, మా కార్యకర్తలందరితో కలిసి రేపు మళ్లీ ఇక్కడ మహాసభలో కూర్చొని చర్చించుకొని ఇంకింత ఎక్కువమందిని కలుపుకొని మరింత బలంగా ముందుకు పోయేటటువంటి ప్రయత్నం చేస్తాం. ఇక నేను సెలవు తీసుకుంటాను.

(మానవహక్కుల వేదిక మూడవ రాష్ట్రమహాసభలు -
అనంతపురం, 2-10-2009)